

Dansk eksport trues af færre di- mittender indenfor fremmedsprog

Intro

Danmark har overskud på betalingsbalancen og eksporterer i særlig høj grad til USA, de europæiske lande og de største asiatiske økonomier¹. En central komponent i samhandlen med verden er, at virksomhederne og diplomatiet har adgang til arbejdskraft med viden om de lande, vi handler med – herunder landenes kulturelle fundament og landenes sprog. Allerede i 2021 viste en analyse fra Dansk Industri², at virksomhederne efterspørger sprogkompetencer ud over engelsk. Siden da er der kun blevet færre studerende, der læser fremmedsprog og der er en risiko for, at Danmark vil mangle de sproglige og kulturelle kompetencer i de kommende år.

Dansk eksport

I Tabel 1 nedenfor ses de 20 lande, som Danmark fra 2020-2023 eksporterede mest til. Som det fremgår, er USA det land, som Danmark eksporterer mest til, hvorefter de primære samarbejdslande er europæiske og asiatiske. Ud af de lande, som Danmark eksporterer mest til, er fem lande engelsktalende (USA, Storbritannien, Canada, Irland og Australien).

Tabel 1: Top 20 lande for dansk eksport 2020-2023

Eksport i mio. kr. fordelt på lande	2020	2021	2022	2023
USA	167.953	198.409	292.063	292.101
Tyskland	154.757	179.837	238.600	232.533
Sverige	102.897	125.141	149.611	144.044
Storbritannien	80.858	83.137	88.797	111.439
Nederlandene	61.517	64.389	94.892	96.192
Norge	70.192	72.761	100.973	89.607
Kina	63.184	76.592	87.881	80.121
Schweiz	36.801	47.218	55.066	56.573
Frankrig	38.738	41.634	53.252	55.215
Polen	34.242	39.152	50.170	55.181
Italien	24.823	37.268	46.389	44.329
Singapore	23.895	25.907	43.510	40.322
Spanien	22.650	29.881	41.978	37.570
Finland	24.786	27.591	30.401	33.212
Japan	21.292	24.143	30.279	27.462
Belgien	19.994	21.414	15.532	25.973
Irland	17.271	18.501	21.822	25.907
Canada	13.829	15.443	22.321	24.523
Brasilien	10.634	14.715	28.399	20.686
Australien	12.664	14.703	21.001	20.396

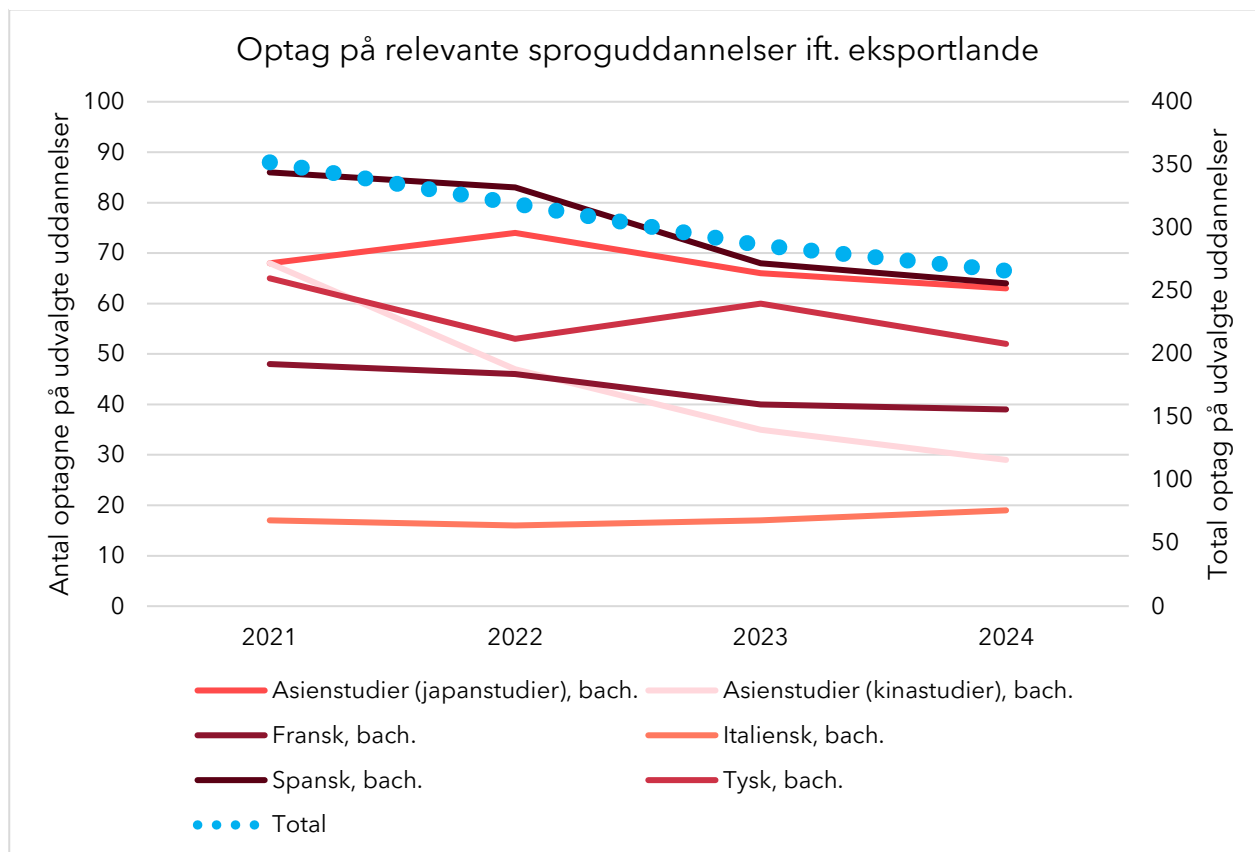
Kilde: Danmarks Statistik (BBY)

Færre studerer fremmedsprog

I Figur 1 nedenfor fremgår det, at optaget på de sprogfag, der tegner sig for en stor del af de ikke-engelsktalende lande, Danmark eksporterer til er faldet med knap 25 pct. de seneste år. De eksportmarkeder, nedenstående sprogfag repræsenterer, stod i 2023 for 32 pct. af den danske eksport (de engelsktalende landes markeder stod for 31 pct. og de nordiske lande og øvrige stod for de resterende 37 pct.).

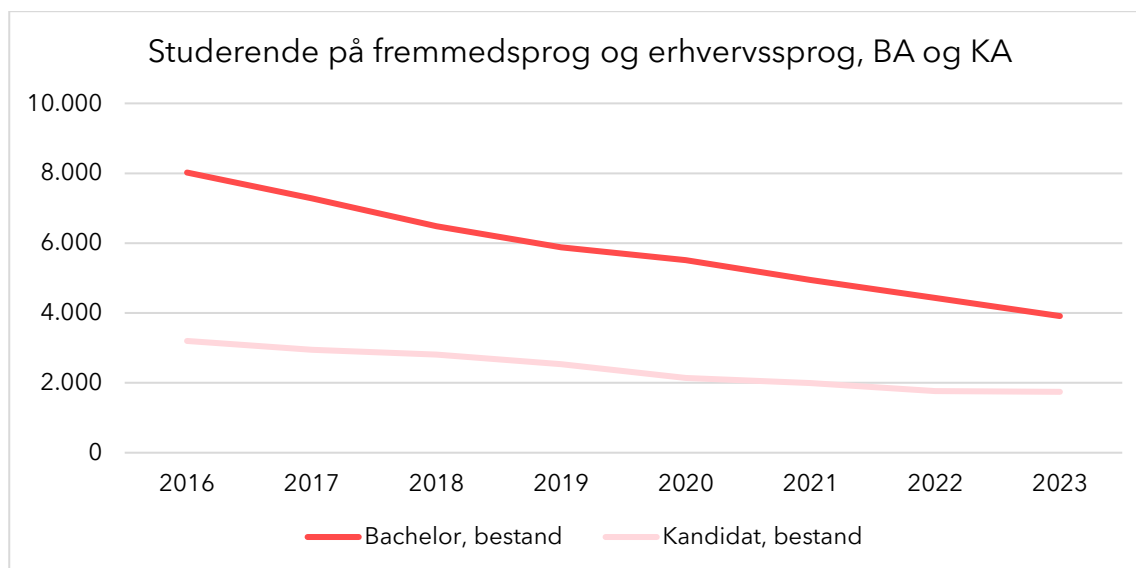
Optaget på kinastudier er fx mere end halveret i perioden 2021-2024, hvor der i 2021 blev optaget 68 studerende sammenlagt på Aarhus Universitet og Københavns Universitet, blev der i 2024 optaget 29 studerende på kinastudier i alt på de to universiteter. Danmark eksporterede i 2023 for mere end 80 mia. kr. til det kinesiske marked, som er vores 7. største eksportmarked.

Figur 1: Optag 2021-2024 på bacheloruddannelserne i japansk, kinesisk, fransk, italiensk, spansk og tysk samt total optag på de seks uddannelser (total ses på højre y-akse)

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

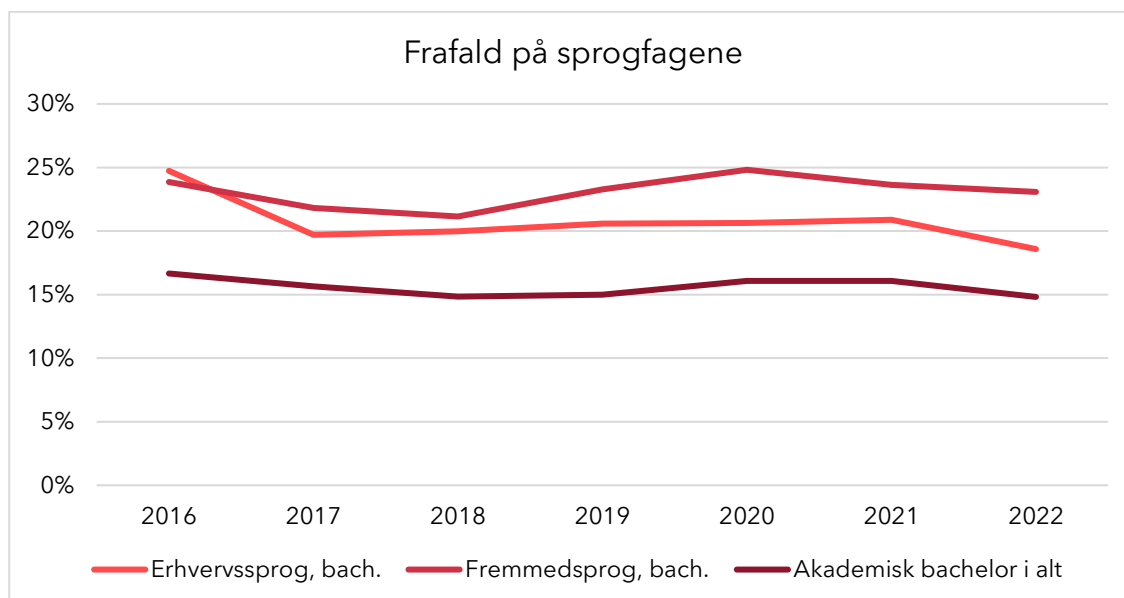
Antallet af studerende på universiteternes sproguddannelser er generelt faldende. I figur 2 fremgår det, at antallet af studerende er halveret siden 2016 på bachelor- og kandidatuddannelser i fremmedsprog og erhvervssprog.

Figur 2: Bestand på bachelor- og kandidatuddannelser i fremmedsprog og erhvervssprog 2016-2023

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Frafald på sprogfag

Det er ikke alene den faldende søgning, der udfordrer sproguddannelserne. Der er også et markant højere frafald på uddannelserne. Som man kan læse af figur 3, ligger frafaldet på 1. studieår af sproguddannelserne markant over gennemsnittet for frafald på 1. studieår for bacheloruddannelserne under ét.

Figur 3: Frafald indenfor 1. studieår - sprogfag og bacheloruddannelser i alt

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus

Konklusion

Den betydelige nedgang i optaget på sproguddannelser og det høje frafald på sprogfag udgør en potentiel udfordring for Danmarks fremtidige eksportmuligheder. I lyset af Danmarks afhængighed af handel med mange forskellige lande, er det nødvendigt at uddanne specialister med sproglige og kulturelle kompetencer til at navigere i disse markeder. Hvis tendensen med færre studerende og højere frafald fortsætter, er der en risiko for, at danske virksomheder vil mangle de nødvendige færdigheder til at understøtte og udvide eksportrelationer til vigtige markeder.

¹ <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/oekonomi/betalingsbalance-og-udenrigshandel/betalingsbalancens-loebende-poster>

² Dansk Industri: Virksomhederne har også stort behov for medarbejdere, der mestrer andre fremmedsprog end engelsk: <https://omnibus.au.dk/arkiv/vis/artikel/dansk-industri-virksomhederne-har-ogsaa-stort-behov-for-medarbejdere-der-mestrer-andre-fremmedsprog>